

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 171 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 56 ข้อ การวิเคราะห์หาข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาปริญญาตรี/เทียบเท่า จำนวน 122 คน ตำแหน่งหน้าที่ ข้าราชการครู และมีประสบการณ์ทำงาน 20 ปีขึ้นไป
 2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยสูงใจในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ปัจจัยสุขอนามัยในการปฏิบัติงาน
- เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ปัจจัยสูงใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสำเร็จในการทำงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบในงาน และด้าน

การได้รับการยอมรับนับถือ ส่วนด้านความก้าวหน้าในงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนปัจจัยสุขอนามัยในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความมั่นคงในการทำงานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านสภาพการทำงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา และด้านเงินเดือน ส่วนด้านนโยบายและการบริหารองค์กร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสามารถในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และด้านความสามารถในการเลือกด้านทักษะการค้นคว้าความรู้ใหม่ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านการเป็นผู้ใช้ปลายทาง ด้านการขยายความรู้สู่นักเรียน ด้านความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้เทคโนโลยี ส่วนด้านการร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือ ปัจจัยการใส่ใจ และปัจจัยสุขอนามัย โดยมีประสิทธิภาพในการทำร่วมกัน ร้อยละ 42.30

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยจิตใจในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยสุขอนามัยในการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ปัจจัยจิตใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสำเร็จในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบในงาน และด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ส่วนด้านความก้าวหน้าในงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนปัจจัยสุขอนามัยในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความมั่นคงในการทำงาน

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสภาพการทำงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา และด้านเงินเดือน ส่วนด้านนโยบายและการบริหารองค์กรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยจิตใจและปัจจัยสุขอนามัยในการปฏิบัติส่งผลต่อคุณภาพของครูในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับคำกล่าวของ เฮอิร์ซเบอร์ก (Herzberg and Barbata, 1995 : 113– 115) ทฤษฎีองค์ประกอบคู่ (Herzberg's Two Factor Theory) ซึ่งสรุปว่ามีปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ที่สัมพันธ์กับความชอบหรือไม่ชอบในงานของแต่ละบุคคล เนื่องจากปัจจัยจิตใจ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานปฏิบัติเป็นการกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคลในองค์กรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะปัจจัยที่สามารถสนองตอบความต้องการภายในบุคคลได้ด้วยกัน ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล เพราะการที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบความสำเร็จอย่างดี เป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจและปลาบปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้นๆ การได้รับการยอมรับนับถือ ไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชาการยอมรับนี้อาจจะอยู่ในการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถเมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย อีกทั้งลักษณะของงานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ท้าทายให้ต้องลงมือทำหรือเป็นงานที่มีลักษณะสามารถกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังแต่ผู้เดียว ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างดี ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด และความก้าวหน้าซึ่งได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของบุคคลในองค์กร การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม ส่วนปัจจัยสุขอนามัยเป็นปัจจัยที่จะจูงใจให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมีอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือมีในลักษณะไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์กร จะเกิดความไม่ชอบงานขึ้น และปัจจัยที่มาจากภายนอกบุคคล ได้แก่ เงินเดือน โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน ไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวาทะที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกันมีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดี อีกทั้งสถานะของอาชีพอาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี รวมถึงการจัดการและการบริหารองค์การ การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ อีกด้วย ความมั่นคงในการทำงาน เป็นความรู้สึกที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพหรือความมั่นคงขององค์กร ซึ่ง Herzberg ยังได้อธิบายเพิ่มเติมอีกว่า องค์ประกอบทางด้านจิตใจจะต้องมีค่าเป็นบวกเท่านั้น จึงจะทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในงานขึ้นมาได้ แต่ถ้าเป็นลบก็จะทำให้บุคคล

ไม่พึงพอใจในงานอย่างใด ส่วนองค์ประกอบทางด้านคำจูงหรือสุขอนามัย ถ้ามีค่าเป็นลบ บุคคลจะมีความรู้สึกไม่พึงพอใจในงานแต่อย่างใด เนื่องจากองค์ประกอบทางด้านสุขอนามัยมีหน้าที่คำจูงหรือบำรุงรักษาบุคคลให้มีความพึงพอใจในงานอยู่แล้ว สรุปได้ว่าทั้งสองปัจจัยต้องมีในเชิงบวกเท่านั้นจึงจะทำให้ความพึงพอใจในงานของบุคคลเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวของสวณ สุทธิเลิศอรุณ (2545 : 343-348) กล่าวว่า การสร้างแรงจูงใจในการทำงานจำเป็นต้องใช้ทฤษฎีแรงจูงใจต่าง ๆ ใช้จัดหาสิ่งจูงใจให้เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์หรือพนักงานในองค์การ เพื่อสนองความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง ความต้องการความสมหวังของชีวิต

2. ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสามารถในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และด้านความสามารถในการเลือกด้านทักษะการค้นคว้าความรู้ใหม่ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านการเป็นผู้ใช้ปลายทาง ด้านการขยายความรู้สู่นักเรียน ด้านความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้เทคโนโลยี ส่วนด้านการร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยจูงใจและปัจจัยสุขอนามัยส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ทำให้คุณภาพการปฏิบัติงานของครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับคำกล่าวของ ฮัน โบวี (Hun Bowei, 2556 อ้างถึงใน สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, 2553 : 23-24) กล่าวว่า ครูในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นนักวิชาการโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูหรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ถูกคาดหวังว่าต้องติดตามความก้าวหน้าด้านวิชาการ ต้องทำงานวิจัย ต้องใช้ความรู้ ความสามารถให้บริการวิชาการด้วย ทำให้ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบค่อนข้างมาก ในการสำรวจภาระงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน โดยเฉลี่ย พบว่า ภาระงาน ร้อยละ 75 เป็นงานจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 20 ทำงานวิจัย และร้อยละ 5 เป็นภาระงานบริการวิชาการ แต่หากศึกษาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยพบว่า มีเพียงร้อยละ 25-30 เท่านั้น ที่มีโอกาสทำวิจัย ได้รับทุนวิจัย และกำลังวิจัยอยู่ อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยและอาจารย์ก็ถูกคาดหวังให้ทำการศึกษาวิจัยมากขึ้นๆ เพื่อผลักดันให้สถาบันเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย และเพื่อให้ได้ผลงานวิจัยมาพัฒนาประเทศ และแม้ว่าจะมีการกำหนดลักษณะของมหาวิทยาลัยว่า บางมหาวิทยาลัยมุ่งเป้าเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย บางสถาบันมุ่งเป้าเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่น แต่เกณฑ์การประเมินเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการสูงขึ้นในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ นอกจากนี้สภาพของการเรียนรู้ในโลกแห่งการเรียนรู้ยุคปัจจุบันและอนาคต และครูมืออาชีพ จากปัจจัยของการเรียนรู้และความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จึงทำให้ครู

หรืออาจารย์ ต้องปรับตัวในการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้ได้ผลผลิตทั้งในด้านความรู้ที่จะถ่ายทอด และบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ตรวจสอบ คุณภาพของความรู้ คุณค่าของความรู้ ความมั่นคงของความรู้ ที่จะนำมาถ่ายทอด ใช้ความรู้เป็นฐานในการถ่ายทอดต่อสู่ผู้เรียน ตามระดับความเหมาะสม เพื่อให้ตนเองและผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ประยุกต์ในการแก้ปัญหา หรือหาหนทางพัฒนางานที่เกี่ยวข้อง หรือนำไปใช้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิต ตลอดจนการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ความรู้ที่ถ่ายทอดควรถ่ายทอดทั้งเนื้อหาความรู้ (Cognitive) ทัศนคติหรือความสามารถในการใช้ (Skills) และเจตคติ (Attitude) ศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับความรู้ในศาสตร์เฉพาะทางแห่งตน เพราะปัจจุบันต้องใช้ความรู้แบบองค์รวม หรือสหวิทยาการมากขึ้น พิสูจน์และสร้างความรู้ คือ ทั้งพิสูจน์ความรู้ที่คิดตามมาเป็นจริง แม่นตรง ทั้งในภาพรวม และมีความถูกต้องเมื่อนำมาใช้ในแต่ละประเทศ แต่ละภูมิภาค ที่มีสภาพแวดล้อมต่างกัน รวมถึงสร้างความรู้ใหม่ขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้าวิจัย ซึ่งอาจต่อยอดจากความรู้ที่มีผู้ค้นพบมาแล้ว รวมถึงนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยนั้นมาใช้ในการถ่ายทอดหรือปฏิบัติงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ตามแนวคิดของการเรียนรู้สมัยใหม่ ที่ผู้เรียนมีอิสระในการรับรู้ และสร้างศักยภาพให้ผู้เรียนรู้จักหาความรู้ด้วยตนเอง และขึ้นำการเรียนรู้ในลักษณะของ Mentor และพัฒนาวิธีวิทยาในการสอนให้เพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ซึ่งอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ได้แบบไม่มีขีดจำกัดว่าต้องเรียนเฉพาะในห้องเรียน หรือต้องเรียนจากครูเท่านั้น โดยสร้างผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุมีผล มีจิตวิสัย ใช้ข้อมูลในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา และพัฒนาตนเองให้ศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รู้จักเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และยึดมั่นในหลักบูรณาการความรู้แบบสหวิทยาการ สอดคล้องกับคำกล่าวของวิจารณ์ พานิช (2556 : 67-68) กล่าวว่า ครูในศตวรรษที่ 21 มีคุณค่ากว่าครูในศตวรรษที่ 20 ที่เปลี่ยนจากการสอนเป็น Coach เป็นผู้กำกับการเรียนรู้เพื่อให้เด็กที่เรียนรู้อย่างผิวเผินไปสู่การเรียนรู้จริง เปลี่ยนจากสอนวิชาไปสู่พัฒนาครบด้าน เปลี่ยนจากรู้วิชาไปมีทักษะ ครูเปลี่ยนจากการเป็นผู้รู้เป็นผู้เรียนรู้ และเปลี่ยนจากครูผู้รอบรู้วิชาเป็นผู้กำกับการเรียนรู้ของศิษย์เป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยครูต้องมีทักษะด้านการฝึก เป็นโค้ช เป็นผู้อำนวยความสะดวก รู้จริง (Mastery) พัฒนาครบด้านมีทักษะ เป็นผู้เรียนรู้ (PLC) และกำกับการเรียนรู้ของตน และสอดคล้องกับคำกล่าวของ จิตรลัดดา นุ่นสกุล (2556 : ออนไลน์) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนของครูสู่ศตวรรษที่ 21 คือ ครูที่สามารถจัดการเรียนรู้ด้วยระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้ได้ทั่วโลก ผ่านทางอินเทอร์เน็ต สามารถจัดการเรื่องเอกสารได้ทุกรูปแบบผสมผสานกันระหว่างเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ที่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนได้หลากหลาย สามารถเชื่อมโยงสื่อการสอนจากห้องเรียน

อิเล็กทรอนิกส์ สามารถสืบค้น ใ้ซ้ำ ปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยและดีขึ้นตลอดเวลา เป็นแหล่งสืบค้นความรู้ของนักเรียน สามารถนำสื่อต่างๆ ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ยุคใหม่ ซึ่งจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ฝึกให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลในการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริง เพราะการที่นักเรียนได้ฝึกประสบการณ์หรือลงมือปฏิบัติเองจะทำให้เด็กเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

3. ปัจจัยการจูงใจและปัจจัยสุขอนามัยส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยมีประสิทธิภาพในการทำนาร่วมกัน ร้อยละ 42.30 เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะปัจจัยการจูงใจและปัจจัยสุขอนามัยเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดคุณภาพการปฏิบัติงานของครู สอดคล้องกับคำกล่าวของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 132) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านการงาน ด้านการจัดการ ก่อให้เกิดความมั่นคงในงาน มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ซึ่งมีความสำคัญสำหรับอาชีพ ซึ่งคนสูงวัยให้ความสนใจกับโอกาสก้าวหน้าในงานน้อยกว่าคนที่อ่อนวัยอาจเป็นเพราะว่าคนสูงวัยได้ผ่านโอกาสความก้าวหน้ามาแล้ว สอดคล้องกับคำกล่าวของ Kurt Lewin (1951 อ้างถึงในวิภาวี มหารักษ์กะ, 2550) ว่าแรงจูงใจย่อมขึ้นอยู่กับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในตัวมนุษย์มีแรงจูงใจภายในส่วนสิ่งแวดล้อมนับเป็นแรงจูงใจภายนอก สอดคล้องกับคำกล่าวของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 126) กล่าวว่า วิธีการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจเป็นเทคนิคในการใช้จัดการกับคน การสร้างแรงจูงใจภายใน เป็นการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้บุคคลนั้นรู้สึกหรือมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่ต้องการให้ปฏิบัติ เพื่อทำให้อยากจะทำในสิ่งต่างๆ และการสร้างแรงจูงใจภายนอก เป็นการสร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในการอยากปฏิบัติงาน เช่น การให้รางวัลการยกย่องชมเชย การให้ชื่อเสียงเกียรติยศ การเลื่อนขั้น การเพิ่มเงินเดือน เป็นต้น การปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลนั้นย่อมขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นศิลปะที่ผู้บริหารต้องเลือกใช้ในลักษณะที่แตกต่างกันให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร ทั้งทางกายและทางจิตใจของบุคคลในหน่วยงาน ต้องพิจารณาให้เหมาะสมระหว่างสิ่งจูงใจกับงานเป็นกรณีไปและต้องพึงคำนึงถึงความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในองค์กรด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะด้านความก้าวหน้าในงาน ข้อท่านได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นควรจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสและเป็นธรรมอย่างชัดเจน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่าระดับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะด้านนโยบายและการบริหารองค์กร มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อย ควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อครูในสถานศึกษาของท่านมีการพูดคุยเรื่องการจัดการเรียนการสอนบนเว็บไซต์ ทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความคิดเห็นต่อระดับคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสถานศึกษาควรมีนโยบายหรือโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสัมมนาหรือพูดคุยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนบนเว็บไซต์ให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอื่น ๆ ในวงกว้างมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของครูในศตวรรษที่ 21